

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра міжнародних економічних відносин

Ректор

Беліков С.Б.

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1 ВСТУП ДО УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ СТУДІЙ І СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до університетських студій і спеціальності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес»

« _____ » _____, 20__ року - 18 с.

Розробники: Черномаз К. Г., ст. викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол від «17» 05 2020 року № 10

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

«17» 05 2020 року _____ (Е.В.Прушківська)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від «10» 06 2020 року № 6

«10» 06 2020 року Голова _____ (М.В.Дедков)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини» Освітня програма: «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 6	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		76 год.	112 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 57,89%

для заочної форми навчання – 7,14%

1. Мета навчальної дисципліни

Вивчення матеріалу курсу «Вступ до університетських студій та спеціальності» допомагає студентам адаптуватись до університетського життя, навчитись ставити навчальні цілі та досягати їх, розуміти й поширювати культуру академічної доброчесності, розвивати навчальну та професійну мотивацію. Цей курс сприяє кращому розумінню можливостей навчального процесу для особистісного зросту, плеканню психологічного благополуччя та зниженню рівня стресу, пов'язаного з організацією навчальної діяльності. Студенти мають можливість оволодіти навичками критичного мислення та базовими поняттями та явищами спеціальності «Міжнародні економічні відносини», що необхідні як для успішного аналізу й оцінки аргументів, думок і переконань інших людей, так і для належного обґрунтування власної позиції і прийняття розумних і обґрунтованих рішень у власному і суспільному житті.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань цього курсу паралельно їм необхідно опрацювати такі дисципліни як «Країнознавство», «Економічна теорія», «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Історія міжнародних економічних відносин», «Міжнародні економічні відносини», «Глобалізація і транснаціоналізація світової економіки».

Мета дисципліни - дослідження організації навчального процесу в університеті, розвитку у здобувачів наукового світогляду та наукової творчості, оволодіння основними категоріями та поняттями міжнародних економічних відносин, набуття знань та навичок з організації, методології та інструментарію наукових досліджень в галузі міжнародних економічних відносин з метою їх застосування у написанні різних видів наукових публікацій та виконанні кваліфікаційних робіт різного характеру.

Завдання

- сформуувати у здобувачів розуміння принципів організації університетської освіти в контексті Болонського процесу;
- вивчити основні поняття та категорії міжнародних економічних відносин та їх генезис;
- розуміти субстанціальну основу міжнародних економічних відносин сучасності;
- виявити причинно-наслідкові зв'язки між явищами та процесами міжнародних економічних відносин;
- розуміти етапи наукового дослідження та стандарти написання різних видів кваліфікаційних робіт.

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших 7 професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин.

СК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК 10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

СК 15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з

інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.

РН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

РН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

РН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

РН 20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

РН 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

РН 24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Університетська освіта та принципи організації навчального процесу

Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу.

Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу. Сутність, мета, принципи Болонського процесу. Впровадження кредитно-модульної системи у навчальний процес вищих навчальних закладів України. Система вищої освіти в Україні. Університет як стародавня і сучасна форма навчального закладу Організаційні основи та функції університету. Мета і головні завдання діяльності вищого навчального закладу. Правовий статус вищого навчального закладу. Рівні акредитації. Типи ВНЗ. Національний вищий навчальний заклад, його завдання та пріоритети.

Тема 2. Організація навчального процесу в університеті.

Знайомство з НУ «Запорізька політехніка». НУ «Запорізька політехніка»: історія, традиції, структура управління. Функції ректорату, деканатів, кафедр. Інфраструктура НУ «Запорізька політехніка». Музей університету. Навчальний процес в університеті: учасники та структурні підрозділи ВНЗ. Структура та форми організації навчального

процесу. Кредитно-модульна система навчання: основні принципи та вимоги. Умови допуску студента до сесії. Порядок ліквідації академічної заборгованості студента. Поняття про академічну відпустку. Індивідуальний графік навчання. Організація навчально-виробничої практики студентів. Куратор групи та його обов'язки. Сутність самостійної роботи студента та її мета. Ефективний спосіб організації самостійної роботи студента. Шляхи адаптації студентів першого курсу до самостійної навчальної роботи. Можливості для результативної роботи студента. Правила роботи в бібліотеці. Користування бібліотечним фондом, електронним каталогом. Робота з Інтернетом. Консультації на кафедрах.

Тема 3. Фахова підготовка у вищому навчальному закладі.

Фахова підготовка у вищому навчальному закладі: сутність та принципи. Умови ефективного розвитку особистості майбутнього фахівця. Формування професійної свідомості. Стандарти вищої освіти. Фундаменталізація й індивідуалізація підготовки фахівця з вищою освітою. Програмні компетентності та поняття професійної компетентності. Здатність до працевлаштування. Присвоєння освітніх та професійних кваліфікацій. Мета та завдання освітнього рівня бакалавр в галузі знань «міжнародні відносини» та спеціальності «міжнародні економічні відносини». Зміст підготовки здобувачів вищої освіти ступеню «БАКАЛАВР», спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», спеціалізація «міжнародний бізнес». Права та обов'язки студента.

Змістовий модуль 2. Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»

Тема 4. Предмет міжнародних економічних відносин.

Міжнародні економічні відносини як наука. Предмет дисципліни та завдання міжнародних економічних відносин. Методологія досліджень в галузі міжнародних економічних відносин: сукупність принципів і методів дослідження. Теоретичні основи дослідження міжнародних економічних відносин. Взаємозв'язок економічної теорії та МЕН. Розвиток теорій міжнародних економічних відносин. Міжнародна політична система. Національний суверенітет та зовнішні стосунки держави. Національні інтереси. Цілі зовнішньої економічної політики та національні інтереси. Інструменти зовнішньої економічної політики. Різноманітність та конфлікт цілей. Міжнародні організації.

Тема 5. Зародження і становлення міжнародних економічних відносин.

Міжнародні економічні відносини у Стародавньому Світі. Становлення зовнішньоекономічних зв'язків у IV–II тисячоліттях до н.е. Особливості розвитку торгових шляхів. Формування інституту тамкару (купців) у Шумері, Вавилонії, Ассирії, Угаріті та Каніші. Поширення кару в Західній Азії. Роль держави в організації міжнародних економічних відносин. Формування торговельних потоків на зламі I–II тисячоліть до н.е. Фінікійська колонізація басейну Середземного моря. Велика грецька колонізація VIII–VI ст. до н.е. Розвиток транзитної торгівлі. Особливості середньовічної торгівлі. Посилення суспільного поділу праці. Відокремлення ремесла від сільського господарства. Виникнення міст як центрів ремесел та торгівлі. Формування внутрішніх ринків. Формування купецтва. Розвиток товарно–грошових відносин. Поширення ярмаркової торгівлі. Значення гуртової торгівлі на ярмарках у розвитку зовнішньої торгівлі. Обмеження та перешкоди для зовнішньої торгівлі. Розвиток лихварського капіталу. Виникнення банків та поширення кредитних операцій. Грошові перекази. Головні торговельні шляхи Середньовіччя. Міжнародні економічні відносини України–Руси. Торговий шлях з «Варяг у Греки». Виникнення торгових міст. "Руська правда" про характер зовнішньоекономічних зв'язків України–Руси. Міжнародні торговельні зв'язки Запорізької Січі. Об'єктивні передумови налагодження торговельних зв'язків із сусідніми

країнами та територіями. Головні експортні та імпорتنі товари. Географія зовнішньоторговельних відносин. Формування митної справи.

Тема 6. Світове господарство і міжнародні економічні відносини.

Поняття світового господарства та його структура. Суб'єкти світового господарства. Відмінності між національним та світовим господарством. Показники участі країни у світовому господарстві. Сутність міжнародного поділу праці. Рівні та форми міжнародного поділу праці. Міжнародна спеціалізація. Міжнародна кооперація виробництва. Міжнародні ланцюги створення доданої вартості. Інтернаціоналізація виробництва. Система та форми сучасних міжнародних економічних відносин. Особливості механізму функціонування МЕВ. Україна в системі сучасних міжнародних економічних відносин. Позитивні та негативні наслідки участі України у світовому господарстві.

Тема 7. Кон'юнктура світового ринку.

Міжнародний рух товарів, послуг та факторів виробництва. Світовий ринок та його кон'юнктура. Структура та чинники світового ринку. Показники кон'юнктури. Світовий ринок товарів та послуг, його структура. Зовнішня торгівля, основні поняття та показники: експорт, імпорт, зовнішньоторговельний оборот, зовнішньоторговельне сальдо. Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародна стандартна класифікація товарів. Ціноутворення на світовому ринку товарів. Ціноутворюючі фактори та закономірності формування цін на світовому ринку. Види зовнішньоторговельних цін. Цінова політика та контроль держави над цінами.

Тема 8. Теорії та структура міжнародної торгівлі.

Теорії міжнародної торгівлі. Теорія абсолютних переваг А. Сміта. Теорія відносних переваг Д. Рікардо. Теорія співвідношення факторів виробництва Хекшера-Оліна. Парадокс Леонтьєва. Сучасні теорії міжнародної торгівлі. Світовий ринок товарів. Зовнішня торгівля, основні поняття та показники: експорт, імпорт, зовнішньоторговельний оборот, зовнішньоторговельне сальдо. Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародна стандартна класифікація товарів. Ціноутворення на світовому ринку товарів. Ціноутворюючі фактори та закономірності формування цін на світовому ринку. Види зовнішньоторговельних цін. Цінова політика та контроль держави над цінами. Динаміка, географічна та товарна структура міжнародної торгівлі. Регулювання зовнішньої торгівлі. Зовнішньоторговельна політика. Фритредерство і протекціонізм. Тарифні та нетарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі. Зовнішньоторговельна політика України.

Тема 9. Міжнародний рух капіталу.

Сутність міжнародного руху капіталу як форми МЕВ. Причини вивозу капіталу. Прямі та портфельні інвестиції. Нові форми вивозу капіталу. Економічні ефекти прямих закордонних інвестицій. Транснаціональні корпорації і міжнародне виробництво. Сутність ТНК. Роль ТНК в міжнародному русі капіталу. Вільні економічні зони. Офшорні зони. Іноземні інвестиції в Україні, їх класифікація та регулювання.

Тема 10. Міжнародний ринок робочої сили.

Стан, сучасні форми та тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили. Структура, масштаби та рівень конкуренції на міжнародному ринку робочої сили. Міжнародна трудова міграція. Види еміграції та напрями міграції. Причини міграції. Сучасні тенденції міграції. Світові центри трудової міграції. Регулювання міжнародної трудової міграції. Економічні ефекти міжнародної міграції.

Тема 11. Інтеграційні процеси у світовому господарстві.

Сутність міжнародної економічної інтеграції. Причини міжнародної економічної інтеграції. Етапи міжнародної економічної інтеграції. Форми інтеграційних об'єднань. Зона вільної торгівлі. Митний союз. Спільний ринок. Економічний та валютний союз. Політичний союз. Європейський Союз, як вища форма інтеграції. Еволюція та етапи розвитку ЄС. Наднаціональні органи управління ЄС. Інтеграційний вектор України. Відносини України із ЄС. Диверсифікація інтеграційних відносин України.

Тема 12. Глобалізація і нерівномірність розвитку світового господарства.

Сутність глобальної економіки та її становлення. Передумови та специфіка формування глобальної економіки. Транснаціоналізація і регіональна інтеграція як шляхи становлення глобальної економіки. Рушійні сили глобалізації. Суперечності та асиметрія економічної глобалізації. Дуалізм сучасного етапу глобалізації. Нерівномірність світового розвитку. Головні джерела розвитку економіки на сучасному етапі. Нестабільність світових ринків. Переваги та загрози відкритості національної економіки.

Змістовий модуль 3. Організація наукових досліджень у ВНЗ

Тема 13. Наука та наукові дослідження.

Виникнення та еволюція науки. Функції науки. Види та ознаки наукового дослідження. Методологія та методи наукових досліджень. Структура наукового пізнання. Етапи наукового дослідження. Ефективність наукових досліджень. Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт: реферат, курсова робота, кваліфікаційна робота рівня бакалавр. Загальні вимоги до проходження науково-виробничої практики.

Тема 14. Вибір напрямку та планування науково-дослідної роботи.

Формулювання теми наукового дослідження. Обґрунтування актуальності обраної теми. Визначення об'єкта й предмета дослідження. Постановка мети й конкретних завдань дослідження. Вибір методу (методики) проведення дослідження. Формулювання висновків та оцінка отриманих результатів. Наукова інформація: пошук, накопичення, обробка. Наукова інформація та її джерела. Робота із джерелами інформації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
лк		пр	лаб	інд	с.р.	лк		пр	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Університетська освіта та принципи організації навчального процесу												
Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу.	9	2	-	-	6	8	-	-	-	-	-	8
Тема 2. Організація навчального процесу в університеті.	9	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8
Тема 3. Фахова підготовка у вищому навчальному закладі.	9	2	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	27	6	3	-	-	18	26	2	-	-	-	24
Змістовий модуль 2. Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»												
Тема 4. Предмет міжнародних економічних відносин.	9	2	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 5. Зародження і	9	2	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8

становлення міжнародних економічних відносин.												
Тема 6. Світове господарство і міжнародні економічні відносини.	9	2	1	-	-	6	10	2	-	-	-	8
Тема 7. Кон'юнктура світового ринку.	9	2	1	-	-	6	9	-	0,5	-	-	8
Тема 8. Теорії та структура міжнародної торгівлі.	9	2	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 9. Міжнародний рух капіталу.	9	2	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 10. Міжнародний ринок робочої сили.	9	2	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 11. Інтеграційні процеси у світовому господарстві.	9	2	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 12. Глобалізація і нерівномірність розвитку світового господарства.	9	2	1	-	-	6	8	-	0,5	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	81	18	9	-	-	54	75	2	1	-	-	72
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Організація наукових досліджень у ВНЗ												
Тема 13. Наука та наукові дослідження.	6	3	1	-	-	2	10	2	0,5	-	-	8
Тема 14. Вибір напрямку та планування науково-дослідної роботи.	6	3	1	-	-	2	9	-	0,5	-	-	8
Разом за змістовим модулем 3	12	6	2	-	-	4	19	2	1	-	-	16
Усього годин	120	30	14	-	-	76	120	6	2	-	-	112

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Організація навчального процесу в університеті	2	0
2	Предмет міжнародних економічних відносин	2	0
3	Світове господарство і міжнародні економічні відносини.	2	0
4	Кон'юнктура світового ринку.	2	0,5
5	Інтеграційні процеси у світовому господарстві	2	0
6	Глобалізація і нерівномірність розвитку світового господарства	2	0,5
7	Вибір напрямку та планування науково-дослідної роботи	2	0,5
8	Написання різних видів кваліфікаційних робіт	1	0,5
	Разом	14	2

5. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом

6. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Університетська освіта в контексті Болонського процесу	6	8
2	Організація навчального процесу в університеті	6	8
3	Фахова підготовка у вищому навчальному закладі	6	8
4	Предмет міжнародних економічних відносин	6	8
5	Зародження і становлення міжнародних економічних відносин	6	8
6	Світове господарство і міжнародні економічні відносини	6	8
7	Кон'юнктура світового ринку	6	8
8	Теорії та структура міжнародної торгівлі	6	8
9	Міжнародний рух капіталу	6	8
10	Міжнародний ринок робочої сили	6	8
11	Інтеграційні процеси у світовому господарстві	6	8
12	Глобалізація і нерівномірність розвитку світового господарства	6	8
13	Наука та наукові дослідження	2	8
14	Вибір напрямку та планування науково-дослідної роботи	2	8
	Разом	76	112

8. Індивідуальні завдання

Для заочного відділення написання письмової контрольної роботи згідно методичних вказівок.

9. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань дисципліни, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Формами навчання виступають інформативні, аналітичні та проблемні лекції. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через такі методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, бесіда), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження), практичні (дослідні роботи, метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувача).

10. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК 9) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та	Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дизінтеграційних

<p>пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.</p>	<p>процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК 1) Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин (СК 3) Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них. (СК 5) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8) Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК 9)</p>
<p>РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.</p>	<p>Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8) Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК 9)</p>
<p>РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	<p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)</p>
<p>РН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції</p>	<p>Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК 1) Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку (СК 3) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p>
<p>РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх</p>	<p>Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати</p>

<p>економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.</p>	<p>теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин (СК 2) Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку (СК 3) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8)</p>
<p>РН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.</p>	<p>Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях (СК 4)</p>
<p>РН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.</p>	<p>Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11) Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)</p>
<p>РН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.</p>	<p>Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК 9)</p>
<p>РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.</p>	<p>Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин (СК 2) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p>
<p>РН 20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.</p>	<p>Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК 1) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин</p>

	<p>різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8)</p> <p>Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні (СК 10)</p> <p>Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах (СК 13)</p> <p>Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)</p>
<p>РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p>	<p>Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку (СК 3)</p> <p>Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні (СК 10)</p> <p>Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)</p>
<p>РН 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.</p>	<p>Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК 9)</p> <p>Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні (СК 10)</p> <p>Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p> <p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)</p>
<p>РН 24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури</p>	<p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5)</p> <p>Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з</p>

світових ринків.	урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
------------------	---

11. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Вступ до університетських студій та спеціальності» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 3 змістовних модулів, які містять 14 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (залік – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до заліку). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

12. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Вступ до університетських студій та спеціальності» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Вступ до університетських студій та спеціальності» проводиться у формі семестрового заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання заліку включають тестові завдання та теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється у відомість про залік, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування													Сума	
Модуль 1											Модуль 2		100	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2								Змістовий модуль 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13		T14
6	6	6	6	11	6	6	6	6	6	6	11	6	12	

T1, T2 ... T14 – теми змістових модулів.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з курсу «Вступ до університетських студій та спеціальності» (доступні в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>).
2. Методичні рекомендації з підготовки семінарських занять та самостійної роботи студентів з курсу «Вступ до університетських студій та спеціальності».
3. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт для студентів заочної форм навчання з дисципліни «Вступ до університетських студій та спеціальності».

14. Рекомендована література

Базова

1. Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл.: рек. МОНУ / В. М. Кислий. – Суми : Університетська книга, 2011. – 224 с.
2. Антошкіна Л. І. Методологія економічних досліджень: підручник / Л. І. Антошкіна, Д. М. Стеченко. – Київ : Знання, 2015. – 311 с.
3. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / В. С. Антонюк, Л. Г. Полонський, В. І. Аверченко, Ю. А. Малахов. – Київ : НТУУ КПІ, 2015. – 276 с.
4. Основи методології та організації наукових досліджень: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів: рек. МОНУ / А. Є. Конверський, В. І. Лубський, Т. Г. Горбаченко та ін. ; за ред. А. Є. Конверського. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

5. Оспіщев В. І. Технологія наукових досліджень в економіці: навчальний посібник: рек. МОНУ / В. І. Оспіщев, В. В. Кривошей. – Київ : Знання, 2013. – 255 с.- (Вища освіта XXI століття)

6. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи: навчальний посібник для вищ. навч. закл.: рек. МОНУ / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. – Київ : Ліра-К, 2013. – 332 с.

7. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, Т. М. Камінська та ін.; за заг. ред. С. М. Макухи. - Х. : Право, 2012. - 192 с.

8. Амеліна І. В. Міжнародні економічні відносини [текст] : навч. посіб. / Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. - К. : «Центр учбової літератури», 2013. - 256 с

9. Бахчеванова Н. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Н. В. Бахчеванова, С. М. Макуха. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. – 403 с.

10. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 602 с.

11. Термінологічний українсько-англійський словник-довідник економіста міжнародника: навчальний посібник [Текст] / А.І. Мелешенко, Е.В. Прушківська, О.А. Кулабнева, І.О. Лазнева, Т.С. Павлюк, О.П. Сарнацький, М.М. Ситников – навч.посіб. – вид. 2-ге, допов. і перероб. - Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. - 376 с.

Допоміжна

1. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.10.2015 р. № 848-VIII // Офіційний вісник України. – 2016. – № 2, січень. – С. 19-86.

2. Гогунський В. Створюємо свій аккаунт "Google Академія" : [як зареєструватись в наукометричній базі даних] / В. Гогунський, О. Колесніков // Вища школа. – 2014. – № 9 (122). – С. 55-58.

3. Горбатюк С. Є. Інформаційне забезпечення наукового дослідження: інституційно-правові аспекти / С. Є. Горбатюк // Вісник Національної академії державного управління при Президенті України. – 2014. – № 4. – С. 130-138.

4. Грудініна Н. Д. Список використаних джерел як важлива складова наукової публікації / Н. Д. Грудініна // Педагогіка і психологія. – 2015. – № 4 (89). – С. 82-88.

5. Гуйтур М. Алгоритм виявлення відкриттів у результатах наукових досліджень / М. Гуйтур, В. Коноваленко // Вища школа. – 2011. – № 2. – С. 29-39.

6. Мельник Ю. Б. Методика підготовки до наукової доповіді / Ю. Б. Мельник // Теорія і практика управління соціальними системами : філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2012. – № 1. – С. 29-33.

7. Popadiuk S.S. El espanol en ambito profesional/ S. S. Popadiuk. - К.: Університет економіки та права «КРОК», 2016. - 149 р.

8. Чиглінцев С. Якісні методи дослідження / С. Чиглінцев // Маркетинг в Україні. – 2012. – № 1 (70), січ.-лют. – С. 15-18.

15. Інформаційні ресурси

1. Міжнародний інститут досліджень продовольчих ринків (IFPRI) – [Електронний ресурс]. URL: www.ifpri.org

2. International Food Policy Research Institute, офіційний сайт ОПЕС – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.opec.org/>

3. Офіційний сайт ВР – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.bp.com/>

4. Офіційний сайт International Energy Agency (IEA) - <http://iea.org/>

5. Міжнародна агенція з атомної енергії – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.iaea.org/>
6. Департамент по сільському господарству США – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.usda.gov>
7. Офіційний веб-портал Верховної Ради України – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>
8. Офіційне інтернет-представництво Національний банк України – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.bank.gov.ua>
9. Митний кодекс України. – [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
10. Офіційний сайт Всесвітньої митної організації України – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.wcoomd.org>
11. Офіційний портал Міністерства доходів і зборів України – [Електронний ресурс]. URL: <http://minrd.gov.ua/>
12. Світова організація торгівлі: офіційний сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.wto.org/>